

Сценарій імпровізованого суду для школярів

«Незаконний продаж алкоголю та тютюну»

Форма проведення: правопросвітницька гра у формі імпровізованого суду

Цільова категорія: школярі віком 13-18 років

Очікувані короткотривалі результати:

- 20 дітей дізнались про правила проведення судового засідання;
- Учасники ознайомилися з правилами продажу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, нормативними актами, які це регулюють
- Діти проаналізували кейси та напрацювали алгоритм поведінки в ситуаціях, пов'язаних з незаконним продажем алкогольних та тютюнових виробів неповнолітнім;
- Публікації у ЗМІ.

Очікувані довгострокові результати:

- Розширення кількості учасників подібних заходів;
- Попередження, протидія шкідливим звичкам у дітей;
- Практика здійснення учасниками громадського нагляду за дотриманням правил торгівлі.

Тривалість заходу: 60 хвилин

Необхідні ресурси:

- Приміщення, у якому можна розмістити 3 столи;
- Роздруковані роздаткові матеріали (відповідно до кількості учасників);
- Папір А4 для нотаток;
- Ручки.

Детальна програма заходу

1. ВСТУП. Ведучий роз'яснює учасникам мету постановки.
2. ОБ'ЄДНАННЯ УЧАСНИКІВ у 3 команди у групи «Судді», «Захист» та «Обвинувачення».
3. Виступ спікерів (суддя, прокурор, адвокат, 10-15 мін для кожного спікера), які роз'яснюють суть своєї роботи, а також що таке судове засідання, загальні правила судового засідання: сторони судового процесу, обов'язки присутніх у залі судового засідання, перебіг від відкриття засідання до винесення рішення та хід судового засідання.
4. Команди отримують роздаткові матеріали «Справа» (для кожної з команд передбачена справа з переліком питань, відповідно до повноважень команд) та тексти необхідних для аналізу статей законів, кодексів. За кожною групою закріплюється куратор: суддя, прокурор, адвокат.

5. ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРАВИЛАМИ ГРИ:

Командам дається 15-20 хвилин на ознайомлення зі справою, обговорення своєї позиції та відповіді на запитання, вказані у кінці кожної справи. Спочатку слово надається команді Обвинувачення, потім Захисту. Після цього, команда Суддів після 5-хвилинного обговорення обирає головуєчого суддю, який відповідь на запитання у справі та оголосить рішення суду.

6. Після завершення постановки судового засідання, ведучий роздає командам роздатковий матеріал «Ухвала», для ознайомлення з реальним рішенням суду по даній справі і подальшого обговорення.

7. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ у форматі обговорення.

- Як молодіжні організації можуть впливати на проблему продажу алкоголю та тютюну неповнолітнім?
- Як громадськість може контролювати дотримання норм закону?

СПРАВА

14 лютого 2018 року, четверо учнів 8 «Б» класу середньої загальноосвітньої школи №34 в м. Одеса о 17 годині вирішили відсвяткувати День всіх закоханих та придбати пиво та цигарки.

З'ясувавши вартість, учні попередньо зібрали кошти та намагались придбати пиво та цигарки в магазині, але касир відмовила їм у продажі алкогольних напоїв та тютюну у зв'язку з тим, що вони не досягли повноліття.

Один з учнів згадав, що його знайомий Андрій, учень 10 класу хизувався, що виглядає значно старшим за свої роки, та продавчині в магазинах часто плутають його з повнолітнім, і йому вдавалось кілька разів купити пиво та цигарки.

Хлопці, порадившись, вирішили звернутися до Андрія з проханням придбати для них пиво та цигарки. Андрій одразу погодився допомогти своєму другові, але попросив, щоб йому також дали скуштувати пива та покурити безкоштовно. Друзі погодились та віддали кошти Андрію, і він у гіпермаркеті «Харчі» купив для них пачку цигарок «Крутяк» та чотири пляшки пива «Воля».

Один з хлопців розповів про те, що він вживав пиво, своїм батькам, які звернулись до поліції з заявою про притягнення власника магазину до адміністративної відповідальності. За результатами даного випадку власника гіпермаркету було притягнуто до адміністративної відповідальності та стягнуто штраф.

Не погодившись з рішенням, власник гіпермаркету оскаржив дане рішення.

Питання для групи «Захист»:

1. Хто несе відповідальність за продаж тютюну та алкоголю неповнолітнім – власник магазину чи продавець, що безпосередньо здійснила продаж?
2. Чи зобов'язаний продавець перевіряти паспорт у особи, що купує тютюн або алкогольні напої?
3. Що робити з продавцем, котрий без відома власника магазину реалізовує неповнолітнім цигарки та алкогольні напої?

Питання для групи «Обвинувачення»:

1. Чи можна придбати тютюн або алкогольні напої, якщо є записка від батьків з проханням продати дитині ці речі?
2. Що робити, якщо ви стали свідком або вам стало відомо про продаж неповнолітнім тютюну або алкогольних напоїв?
3. Чи несе неповнолітній відповідальність за придбання/вживання алкогольних напоїв або тютюну?

Питання для групи «Суддів»:

1. Як Ви гадаєте, які мотиви у продавчині/власника магазину при продажі неповнолітнім тютюну та алкогольних напоїв?
2. Хто має право фіксувати/розглядати питання про притягнення до адміністративної відповідальності за продаж неповнолітнім алкоголю та тютюну?
3. Яка може бути роль дітей в запобіганні продажу алкоголю/тютюну в магазинах?

Анкета визначення тематики майбутніх заходів для школярів

Школа _____

Дата _____

Мета цього анкетування – зібрати відповіді для планування цікавих та корисних для тебе правоосвітніх заходів.

Підкресли питання з правової тематики, які тобі цікаві:

1. Які права та обов'язки я маю?
2. Що треба знати про відповідальність за порушення прав?
3. Що таке насильство, дискримінація?
4. Що таке булінг у шкільному середовищі? Як захистити себе?
5. Що таке права людини і чому вони важливі?
6. Підліткова злочинність.
7. Що робити, якщо став жертвою злочину?
8. Що таке домашнє насильство? Захист та правова відповідальність.
9. Як проводиться судове засідання?
10. Оформлення неповнолітніх на роботу.
11. Оформлення спадщини.
12. Процедура розлучення якщо є діти.
13. Визначення місця проживання дитини при розлученні.

Підкресли ті форми правопросвітницьких заходів, які для тебе цікаві:

Правова гра Правовий брейн-ринг Імпровізоване судове засідання Екскурсія до суду
Тренінг Ігровий конкурс Інтерактивна лекція

А чи знаєш ти?

	так	ні
Діти, які вчинили злочин, не повинні піддаватися тортурам та приниженню		
Діти не повинні голодувати або вживати недоброякісну їжу		
Дитина не повинна замість навчання працювати, жодна дитина не повинна бути примусово залученою до праці		
Ніхто не має права використовувати дітей для задоволення сексуальних потреб		
Дітей не можна ображати або принижувати		
Діти мають рівні права		
Усі діти мають право отримувати інформацію, яка необхідна їм для розвитку		
Ніхто не має права знущатися над дитиною, бити її		
Усі діти мають право висловлювати власну думку		
Держава повинна турбуватися про дітей, у яких немає батьків		
Діти повинні навчатися і отримувати бажану освіту		
Якщо дитина захворіла – її повинні лікувати		
Усі діти мають право на спілкування з друзями, родичами, батьками		
Усі діти мають право на любов та піклування з боку батьків		